

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2024/96/НА- СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор хот 2024 оны 02 дугаар сарын 22-ны өдөр	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Ахлах аудитор М.Алтантуяа Утас: 70442424 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn Ахлах аудитор Б.Должмаа Утас: 88110538 Цахим хаяг: doljmaab@audit.gov.mn
---	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	6
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	13
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	17
4.1 Ерөнхий зүйл	17
4.2 Материаллаг байдал	17
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	18
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	18
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	18
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	18
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	18
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	18
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	19
5.1 Албан шаардлага	19
5.2. Зөвлөмж	20
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	21

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
ЗДТГ	Засаг даргын Тамгын газар
НБББББ	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584

Цахим шуудан: procurement_bayankhongor@audit.gov.mn

2024.02.22 № 2/18
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баянхонгор аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллага үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй, 2023 онд 71801, 71801, 71808 хөтөлбөрийн арга хэмжээний зардалд 3,561,690.9 мянган төгрөгийн санхүүжилт батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 3,489,177.9 мянган төгрөгийг зарцуулж, төсөвт 70,575.3 мянган төгрөгийг төвлөрүүлжээ.

Аудитын гол асуудал

Өмнөх оны авлагыг барагдуулаагүй, үндсэн хөрөнгийн ашиглах жилийг буруу тайлагнасан, байгууллагын өмч хамгаалах зөвлөл автомашины сэлбэгийг олгох талаар хэлэлцээгүй, байгууллагын дарга шийдвэр гаргаагүй, нярав сэлбэг хэрэгслийн тайланг дутуу тайлагнасан зэрэг нь бидний тогтоосон материаллаг байдлаас хэтрээгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээх бөгөөд Баянхонгор аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг Баянхонгор аймгийн Засаг дарга 92.6 хувиар үнэлсэн байна.

Баянхонгор аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2023 оны санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй, аудитад ажил гүйлгээг түүврийн аргыг ашиглан гүйцэтгэсэн болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

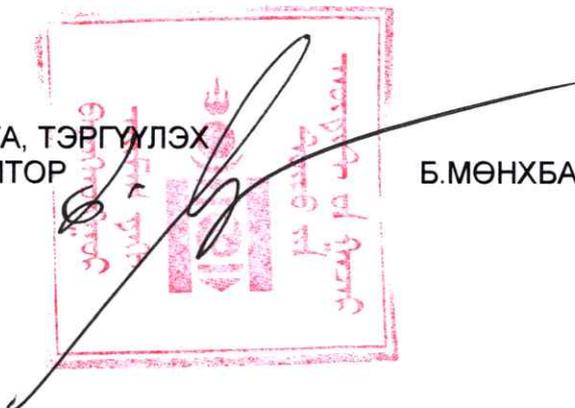
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	177,766,832.18	182,000,152.00
33	АВЛАГА	1,478,793.58	1,109,656.68
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	131,862.00	149,863.00
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	240,000.00	0
33500	Бусад авлага	1,106,931.58	959,793.68
33510	Байгууллагаас авах авлага	506,931.58	359,793.68
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	600,000.00	600,000.00
34	УРЬДЧИЛГАА	1,571.00	1,571.00
34710	Урьдчилгаа тооцоо	1,571.00	1,571.00
34713	Цалингийн урьдчилгаа	1,571.00	1,571.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	176,286,467.60	179,493,924.32
35100	Түүхий эд материал	135,000.00	135,000.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	135,000.00	135,000.00
35400	Хангамжийн материал	176,151,467.60	179,358,924.32
35410	Бичиг хэргийн материал	2,459,010.00	8,875,610.00
35420	Аж ахуйн материал	147,070,178.32	167,735,678.32
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	0	885,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	435,000.00	210,000.00
35450	Барилгын засварын материал	1,120,000.00	1,120,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	25,067,279.28	532,636.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	0	1,395,000.00
36100	Барааны нөөц	0	1,395,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	842,872,735.27	817,104,717.82
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	842,872,735.27	817,104,717.82
39200	Биет хөрөнгө	558,392,754.50	539,719,673.13
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	503,823,250.00	507,858,350.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-71,805,017.40	-79,862,038.27
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	42,600,000.00	33,600,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-17,400,000.00	-12,600,000.00
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	182,239,302.88	141,660,336.90
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-89,988,107.64	-58,210,315.72
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	24,570,690.57	14,588,847.47
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-18,507,266.41	-10,175,409.75
39217	Ном	2,859,902.50	2,859,902.50
39300	Биет бус хөрөнгө	284,479,980.77	277,385,044.69
39301	Програм хангамж	16,104,000.00	16,104,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-8,581,083.23	-14,676,083.31
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	277,957,000.00	277,957,000.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-999,936.00	-1,999,872.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,020,639,567.45	999,104,869.82
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	1,550.18	350,527.80
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	1,550.18	350,527.80
41300	Өглөг	1,550.18	350,527.80
41360	Бусад өглөг	1,550.18	350,527.80
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	1,550.18	350,527.80
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,020,638,017.27	998,754,342.02
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,020,638,017.27	998,754,342.02
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	483,939,977.83	483,939,977.83
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	483,939,977.83	483,939,977.83
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	518,875,322.30	496,991,647.05
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	499,216,999.24	518,635,322.30
51220	Тайлант үеийн үр дүн	19,658,323.06	-21,643,675.25
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	17,822,717.14	17,822,717.14
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,020,639,567.45	999,104,869.82

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	4,374,602,677.20	3,786,484,343.20
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	212,711,147.20	139,474,121.20
120	Нийтлэг татварын бус орлого	212,711,147.20	139,474,121.20
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	44,272,096.00	4,035,100.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	168,439,051.20	135,439,021.20
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	4,161,891,530.00	3,647,010,222.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	3,592,629,900.00	3,559,752,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,592,629,900.00	3,559,752,400.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	569,261,630.00	87,257,822.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	283,469,630.00	761,250.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	231,585,000.00	49,711,260.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	54,207,000.00	36,785,312.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	4,354,944,354.14	3,807,540,960.82
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,354,944,354.14	3,807,540,960.82
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,246,081,926.14	910,186,849.48
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	320,989,329.00	485,300,748.95
210101	Үндсэн цалин	221,327,445.00	297,297,457.00
210102	Нэмэгдэл	49,661,323.00	93,361,262.95
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	27,168,700.00	78,240,000.00
210104	Урамшуулал	22,831,861.00	16,402,029.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	40,592,392.16	61,330,315.75
210201	Тэтгэврийн даатгал	27,670,346.03	41,718,064.11
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,156,043.86	4,908,007.51
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,604,266.11	3,926,406.06
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	651,066.59	979,801.45
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,510,669.57	9,798,036.62
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	44,765,917.00	62,723,768.48
210301	Гэрэл, цахилгаан	857,938.00	2,244,366.48
210302	Түлш, халаалт	34,798,129.00	59,275,406.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,669,850.00	1,203,996.00
210304	Байрны түрээс	7,440,000.00	0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	23,141,940.00	188,285,584.48
210401	Бичиг хэрэг	3,550,140.00	10,212,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	13,056,800.00	13,042,960.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	342,300.00	1,930,060.00
210404	Ном, хэвлэл	73,400.00	38,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,299,700.00	600,000.00

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,819,600.00	2,488,000.00
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	0	159,973,664.48
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	26,712,000.00	1,790,400.00
210604	Урсгал засвар	26,712,000.00	1,790,400.00
2107	Томилолт, зочны зардал	0	2,000,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	0	2,000,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	596,477,630.00	63,068,072.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	595,408,630.00	62,334,812.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	250,000.00	250,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	450,000.00	179,300.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	0	85,960.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	0	33,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	369,000.00	0
210807	Газрын төлбөр	0	185,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	193,402,717.98	45,687,959.82
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	150,600,667.92	2,670,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,119,300.00	3,793,400.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	33,682,750.06	39,224,059.82
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,108,862,428.00	2,897,354,111.34
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,020,843,419.00	2,826,176,597.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	47,494,200.00	0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	993,968,534.00	1,546,654,033.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	1,978,816,685.00	1,278,969,764.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	564,000.00	552,800.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	88,019,009.00	70,575,264.34
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	88,019,009.00	70,575,264.34
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	0	602,250.00
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0	602,250.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	19,658,323.06	-21,056,617.62
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	0	587,057.63
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	0	587,057.63
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	19,658,323.06	-21,643,675.25

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	4,189,129,530.00	3,647,010,222.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	4,189,129,530.00	3,647,010,222.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	3,592,629,900.00	3,559,752,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,592,629,900.00	3,559,752,400.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	596,499,630.00	87,257,822.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	283,469,630.00	761,250.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	231,585,000.00	49,711,260.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	81,445,000.00	36,785,312.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	4,184,079,530.00	3,637,002,222.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,184,079,530.00	3,637,002,222.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,074,977,102.00	739,648,110.66
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	321,619,085.00	484,523,500.00
210101	Үндсэн цалин	224,120,521.00	259,222,355.85
210102	Нэмэгдэл	49,929,888.00	126,620,481.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	25,767,373.00	77,311,999.00
210104	Урамшуулал	21,801,303.00	21,368,664.15
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	40,484,820.00	61,627,900.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	26,200,820.56	41,907,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,571,023.83	4,930,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,856,579.00	3,944,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	714,144.83	986,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,142,251.78	9,860,500.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	42,960,767.00	62,725,318.66
210301	Гэрэл, цахилгаан	857,938.00	2,245,916.66
210302	Түлш, халаалт	33,042,979.00	59,275,406.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,619,850.00	1,203,996.00
210304	Байрны түрээс	7,440,000.00	0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	8,575,940.00	5,627,960.00
210401	Бичиг хэрэг	2,815,640.00	810,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,000,300.00	1,025,900.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	372,300.00	1,067,660.00
210404	Ном, хэвлэл	154,400.00	38,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,349,700.00	600,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,883,600.00	2,085,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	32,870,000.00	19,792,400.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0	9,992,000.00
210604	Урсгал засвар	32,870,000.00	9,800,400.00

2107	Томилолт, зочны зардал	0	2,000,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	0	2,000,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	605,754,130.00	89,908,432.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	604,685,130.00	89,051,972.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	250,000.00	250,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	450,000.00	179,300.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	0	85,960.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	0	33,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	369,000.00	123,200.00
210807	Газрын төлбөр	0	185,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	22,712,360.00	13,442,600.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,293,060.00	6,050,300.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	13,419,300.00	7,392,300.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,109,102,428.00	2,897,354,111.34
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,020,843,419.00	2,826,176,597.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	47,494,200.00	0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	993,968,534.00	1,546,654,033.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	1,978,816,685.00	1,278,969,764.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	564,000.00	552,800.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	88,259,009.00	602,250.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	88,019,009.00	0
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	240,000.00	602,250.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0	70,575,264.34
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0	70,575,264.34
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	5,050,000.00	10,008,000.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	5,050,000.00	10,008,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	5,050,000.00	10,008,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	5,050,000.00	10,008,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	5,050,000.00	10,008,000.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-5,050,000.00	-10,008,000.00
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0	0
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0	0

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	483,939,977.83	17,822,717.14	499,216,999.24	1,000,979,694.21
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	483,939,977.83	17,822,717.14	499,216,999.24	1,000,979,694.21
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
7	Өмчид гарсан өөрчилөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
8	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	19,658,323.06	19,658,323.06
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	483,939,977.83	17,822,717.14	518,875,322.30	1,020,638,017.27
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	483,939,977.83	17,822,717.14	518,875,322.30	1,020,638,017.27
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	-240,000.00	-240,000.00
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	483,939,977.83	17,822,717.14	518,635,322.30	1,020,398,017.27
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
17	Өмчид гарсан өөрчилөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
18	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-21,643,675.25	-21,643,675.25
20	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	483,939,977.83	17,822,717.14	496,991,647.05	998,754,342.02

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,561,690,900.00	3,489,177,135.66	72,513,764.34	98.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,561,690,900.00	3,489,177,135.66	72,513,764.34	98.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	663,561,800.00	663,000,538.66	561,261.34	99.9
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	484,523,500.00	484,523,500.00	0.00	100.0
210101	Үндсэн цалин	258,539,400.00	259,222,355.85	-682,955.85	100.3
210102	Нэмэгдэл	149,614,200.00	126,620,481.00	22,993,719.00	84.6
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	31,944,000.00	77,311,999.00	-45,367,999.00	242.0
210104	Урамшуулал	44,425,900.00	21,368,664.15	23,057,235.85	48.1
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	61,627,900.00	61,627,900.00	0.00	100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,907,000.00	41,907,000.00	0.00	100.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,930,200.00	4,930,200.00	0.00	100.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,944,200.00	3,944,200.00	0.00	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	986,000.00	986,000.00	0.00	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,860,500.00	9,860,500.00	0.00	100.0

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	62,745,400.00	62,725,318.66	20,081.34	100.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,716,300.00	2,245,916.66	470,383.34	82.7
210302	Түлш, халаалт	58,896,600.00	59,275,406.00	-378,806.00	100.6
210303	Цэвэр, бохир ус	1,132,500.00	1,203,996.00	-71,496.00	106.3
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,800,900.00	5,627,960.00	172,940.00	97.0
210401	Бичиг хэрэг	1,478,300.00	810,900.00	667,400.00	54.9
210402	Тээвэр, шатахуун	2,480,300.00	1,025,900.00	1,454,400.00	41.4
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	204,000.00	1,067,660.00	-863,660.00	523.4
210404	Ном, хэвлэл	75,800.00	38,000.00	37,800.00	50.1
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	661,400.00	600,000.00	61,400.00	90.7
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	901,100.00	2,085,500.00	-1,184,400.00	231.4
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	29,802,000.00	29,800,400.00	1,600.00	100.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	20,000,000.00	20,000,000.00	0.00	100.0
210604	Урсгал засвар	9,802,000.00	9,800,400.00	1,600.00	100.0
2107	Томилолт, зочны зардал	2,000,000.00	2,000,000.00	0.00	100.0
210702	Дотоод албан томилолт	2,000,000.00	2,000,000.00	0.00	100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,619,400.00	3,252,860.00	366,540.00	89.9
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,396,400.00	2,396,400.00	0.00	100.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	250,000.00	250,000.00	0.00	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	435,000.00	179,300.00	255,700.00	41.2
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	195,000.00	85,960.00	109,040.00	44.1
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	33,000.00	33,000.00	0.00	100.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	125,000.00	123,200.00	1,800.00	98.6
210807	Газрын төлбөр	185,000.00	185,000.00	0.00	100.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	13,442,700.00	13,442,600.00	100	100.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,050,400.00	6,050,300.00	100	100.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,392,300.00	7,392,300.00	0	100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,898,129,100.00	2,826,176,597.00	71,952,503.00	97.5
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,898,129,100.00	2,826,176,597.00	71,952,503.00	97.5
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	1,567,542,800.00	1,546,654,033.00	20,888,767.00	98.7
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	1,329,233,500.00	1,278,969,764.00	50,263,736.00	96.2
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,352,800.00	552,800.00	800,000.00	40.9
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,561,690,900.00	3,489,177,135.66	72,513,764.34	98.0
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	3,561,690,900.00	3,489,177,135.66	72,513,764.34	98.0
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	3,561,690,900.00	3,489,177,135.66	72,513,764.34	98.0
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ				
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	21	21	0	100.0
620001	Удирдах ажилтан	1	1	0.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	20	20	0.00	100.0
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	21	21	0.00	100.0
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	14	14	0.00	100.0
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	7	7	0.00	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	86,655,572.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	86,655,572.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	86,655,572.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	86,655,572.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	86,655,572.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	86,655,572.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	86,655,572.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	49,109,010.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	36,785,312.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	761,250.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Баянхонгор аймгийн Боловсрол шинжлэх ухааны газар нь "Монгол Улсын Засгийн газрын болон аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, аймгийн 2023 оны хөгжлийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэн боловсролын чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлж хүүхэд бүр амжилттай сурах тэгш боломжийг олгосон боловсролын үйлчилгээ үзүүлж, гүйцэтгэлд суурилсан төсвийн шинэчлэлийг хэрэгжүүлэх" зорилго тавьж, нийт 6 зорилтыг дэвшүүлэн, 2023 онд 2 хэлтэстэй, 24 орон тоотой үйл ажиллагаа явуулсан байна.

Тайлант онд хөрөнгө захиран зарцуулах 1 дүгээр гарын үсгийг дарга Ж.Алтанцэцэг, 2 дугаар гарын үсгийг нягтлан бодогч Л.Оюунтуяа нар зурж, нярваар МБ.Гандалай ажилласан байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллага нь Төсвийн тухай, Төрийн албаны тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай, Хөдөлмөрийн тухай, Мэдээллийн ил тод байдлын тухай, Шилэн дансны тухай, Төрийн хэмнэлтийн тухай, Боловсролын ерөнхий, Байгууллагын нууцын тухай, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай, Гамшгаас хамгаалах тухай, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай, Зөрчлийн тухай, Нийгмийн даатгалын тухай, Архивын тухай, Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай болон Татварын багц хуулиудыг мөрдөж үйл ажиллагаа явуулж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Тайлант онд Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг үргэлжлүүлэн мөрдсөн;
- Засгийн газрын 2023 оны 241 дүгээр тогтоолоор албан хаагчдын цалин нэмэгдсэн байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авсан ба дотоод аудит гүйцэтгээгүй тул аудитад ашиглах баримт материал байхгүй, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Баянхонгор аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Байгууллагын үйл ажиллагаанд мөрдөж буй БШУЯ-аас бэлтгэн гаргасан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Баянхонгор аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2023 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 21,534.7 мянган төгрөгөөр буюу 2.11 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт (мянган төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
A	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0	-	0
Авлага	1,478.8	1,111.2	(367.6)
Бараа материал	176,286.5	180,888.9	4,602.4
Үндсэн хөрөнгө	1,050,155.7	994,628.4	(55,527.3)
Хуримтлагдсан элэгдэл	(207,281.4)	(177,523.7)	29,757.7
Нийт хөрөнгө	1,020,639.6	999,104.8	(21,534.7)
Өр төлбөр	1.6	350.5	349.0
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	1,020,638.0	998,754.3	(21,883.7)
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	1,020,639.6	999,104.8	(21,534.7)

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын санхүүгийн тайлан

Дээрх хүснэгтээс харахад Баянхонгор аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2022 оны үзүүлэлтээс нөлөө бүхий өөрчлөлт гарсан дансад нь авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Тус байгууллагын санхүүгийн тайланд бүртгэлтэй өмнөх онуудын авлага барагдаагүй байгаа тул аудитаар албан шаардлага өгөв.

Хүснэгт 2. Авлагын судалгаа (мянган төгрөгөөр)

№	Байгууллагын нэр	Эхний үлдэгдэл	Нэмэгдсэн	Барагдсан	Эцсийн үлдэгдэл
1	Ажлаас чөлөөлөгдсөн Б.Тунгалагсайхантай холбоотой авлага	600.0			600.0
2	Татварын авлага	79.8			79.8
3	"Би би эмбра сервис" ХХК	185.0			185.0

4	Ё.Оюунжаргал	95.0			95.0
5	ҮЭ-ийн авлага	131.9			131.9
7	НДШ-ийн авлага	147.0		147.0	-
8	Цалингийн авлага		18.0		18.0
	Дүн	1,238.7	18.0	147.0	1,109.7

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын санхүүгийн тайлан

Тайлант жилийн төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан дүнгээр бараа материал нэмэгдсэн, шинээр баригдах "Багшийн хөгжлийн ордон"-той холбоотой 1,395.0 мянган төгрөгийн зардлыг урьдчилж төлсөнтэй холбоотой нөөцийн бараа данс нэмэгдсэн байна.

Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 10,008.0 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж худалдан авч, аймгийн ИТХ-ын хуралдааны 2023 оны 05 дугаар сарын 12-ны өдрийн 14/30 дугаар тогтоолоор 9,000.0 мянган төгрөгийн суудлын автомашиныг нээлттэй дуудлага худалдаагаар худалдан борлуулж, санхүүгийн тайлангаас хассан, аймгийн ИТХ-ын хуралдааны 2023 оны 12 дугаар сарын 05-ны өдрийн 17/66 дугаар тогтоолоор 63 нэрийн 60,567.8 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг акталж данснаас хассан байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл тайлант үеийн үр дүнгийн 21,643.7 мянган төгрөгөөр буурч, 998,754.3 мянган төгрөг болсон байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2023 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 2,488,589.4 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас улсын төсвөөс авах санхүүжилтийг 893,391.2 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, 3,381,980.6 мянган төгрөг болсон нь ерөнхий боловсролын сургуулийн болон сургуулийн өмнөх боловсролын салбарт ажиллаж байгаа албан хаагчдаас тэтгэмж авах хүсэлтийг ирүүлсэнтэй холбоотой нэмэгдсэн байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тус байгууллагын төсвийг 2023 оны 09, 12 дугаар саруудад нэмж тодотгон, 3,561,690.9 мянган төгрөг болгож нэмэгдүүлсэн нь Засгийн газрын 241 дүгээр тогтоолоор цалин өссөн, багаж хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж худалдан авахад 20,000.0 мянган төгрөг баталсан зэрэгтэй холбоотой байна.

Боловсрол, ШУ-ны бодлого удирдлага (71808) хөтөлбөрийн хүрээнд 2023 онд 672,653.2 мянган төгрөгийг баталснаас 670,153.3 мянган төгрөгийг зарцуулж, хэмнэлтийг төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 3. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл (мянган төгрөгөөр)

№	Зориулалтын нэр код	ЭЗА нэр код	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
1	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал 80801	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшуулал 210101	484,523.5	484,523.5	-
4		Ажил олгогчоос нийгмийн даатгал 210201	61,627.9	61,627.9	-
5		Байр ашиглалттай хол тогтмол зардал 2103	62,745.4	62,725.3	20.1
6		Хангамж, бараа материалын зардал 2104	5,800.9	5,627.9	173.0
7		Эд хогшил, урсгал засварын зардал 2106	29,802.0	29,800.4	1.6
8		Томилолт, зочны зардал 2107	2,000.0	2,000.0	-

9		Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээ төлбөр хураамж 210801	1,223.0	856.4	366.6
10		Бараа үйлчилгээний бусад зардаХичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх 210902	13,442.7	13,442.6	0.1
11	Харуул, хамгаалалтын зардал 80219	Бусад нийтлэг АУТХураамж 210801	2,396.4	2,396.4	-
12	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж 80802	Тэтгэвэрт гарахад олгох тэтгэм 213207	7,738.6	6,600.1	1,138.5
13		Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал 213209	1,352.8	552.8	800.0

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын төсвийн хэлбэлзэл

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 670,153.3 мянган төгрөг буюу нийт төлөвлөсөн зардлын 99.6 хувьтай байгаа нь нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөрийг хэмнэсэнтэй холбоотой байна.

Тайлант онд ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэгийн тэтгэвэрт гарахад олгох тэтгэмж, хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласны тэтгэмжид нийт 2,889,037.7 мянган төгрөг батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 2,819,023.6 мянган төгрөгийг олгож, 70,014.1 мянган төгрөгийг хэмнэсэн байгаа нь зарим албан хаагчид шаардлагыг хангаагүйгээс тэтгэмж олгоогүйтэй холбоотой байна.

Хүснэгт 4. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл (мянган төгрөгөөр)

№	Хөтөлбөр нэр код	Зориулалтын нэр код	ЭЗА нэр код	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
1	Сургуулийн өмнөх боловсрол 71801	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж 80802	Тэтгэвэрт гарахад олгох тэтгэмж 213207	495,419.5	476,565.9	18,853.6
			Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласны тэтгэмж 213208	470,451.4	455,329.4	15,122.0
2	Ерөнхий боловсрол 71802	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж 80802	Тэтгэвэрт гарахад олгох тэтгэмж 213207	1,064,384.7	1,063,487.9	896.8
			Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласны тэтгэмж 213208	858,782.1	823,640.4	35,141.7

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын төсвийн хэлбэлзэл

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд тус байгууллагын нэмэлт санхүүжилтийн дансаар нийт 87,257.8 мянган төгрөгийн орлого орсныг үйл ажиллагаанд зарцуулан, оны эцэст зардлаас хэмнэгдсэн 602.2 мянган төгрөгийг Сангийн яаманд төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 5. Нэмэлт санхүүжилтийн дансны орлого (мянган төгрөгөөр)

Байгууллагын нэр	Орлогын дүн	Орлогын тайлбар
Баянхонгор аймгийн Засаг даргын захирамжаар орон нутгаас хуваарилсан хөрөнгө	49,711.3	Улсын олимпиад, сургалт, хөтөлбөрийн зардал
Боловсролын ерөнхий газар	36,785.2	Олимпиад, сургалт, замын зардал
Аймгийн төвийн сургуулиуд	761.3	Сургалтын зардал
ДҮН	87,257.8	

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын мөнгөн хөрөнгийн журнал

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.4 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл

Баянхонгор аймгийн БШУГ-т худалдан авах ажиллагаа байхгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Боловсрол шинжлэх ухааны газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн тайлагналтай холбоотой өгсөн зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Б.Должмаа гүйцэтгэж, хяналтыг ахлах аудитор М.Алтантуяа, газрын захирал, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Баянхонгор аймгийн Боловсрол шинжлэх ухааны газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 19-ний өдөр 45 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр тайлант жилийн батлагдсан төсвийг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “Дунд” гэж үнэлж, материаллаг байдлын түвшнийг 1.0 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2023 оны батлагдсан төсвийн 965,870.9 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 9,658.7 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 6,761.1 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Аудитыг гүйцэтгэх явцад аймгийн хэмжээний ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэгүүдийн тэтгэвэрт гарахад албан хаагчдын хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласны мөнгөн тэтгэмж, өндөр настны тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмжийг батлагдсан төсөвт нэмж оруулах нь зүйтэй гэж үзсэн тул гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлыг нийт батлагдсан төсвийн 3,561,690.9 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 35,616.9 мянган төгрөгөөр тооцож, гүйцэтгэлийн материаллаг байдал тооцох хувийг 70 хувиар тооцож, 24,931.8 мянган төгрөгөөр шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжүүлэн ажилласан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Тус байгууллагад завсрын аудитыг гүйцэтгээгүй.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар "Өөрчлөлтгүй" дүгнэлт авч, аудитын тайлангаар 269,957.6 мянган төгрөгийн 4 шийдвэрийг өгсөн, хэрэгжилтийг санхүүгийн тайлангийн FAS системд оруулж, албан бичгээр хариуг ирүүлж, бүрэн хэрэгжүүлэн ажилласан байна.

Хүснэгт 6. Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт (мянган төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	-	-	-	-	-!
Албан шаардлага	2	269,957.60	2	269,957.60	100
Зөвлөмж	2	0	2	0	100
Залруулга					-
Нийт дүн	4	269,957.6	4	269,957.6	-

Эх сурвалж: Санхүүгийн тайлангийн FAS систем, ирүүлсэн холбогдох баримт, материал

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Аудитын цаг хугацаа богино, байгууллагын гүйлгээний цар хүрээ ихээс аймгийн хэмжээний ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэгүүдийн тэтгэвэрт гарахад албан хаагчдын хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласны мөнгөн тэтгэмж, өндөр настны тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмжийг аудитад хамруулаагүй тул дараагийн аудитаар тусгайлан авч үзэх шаардлагатай байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 1,635.0 мянган төгрөгийн 2 алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад санхүүгийн байдлын тайлангийн авлага, бараа материалд алдааг залруулав.

Залруулсан алдаа:

1. Байгууллагын дарга “Инжгеотех” ХХК-тай 2023 оны 08 дугаар сарын 08-ны өдөр “Инженер-геологийн судалгааны ажил гүйцэтгэх” 2,500.0 мянган төгрөгийн гэрээ байгуулж, 1,395.0 мянган төгрөгийг шилжүүлсэн байхад тайлант оны зардлаар тайлагнасан нь “Үнэлгээ ба хуваарилалт” батламж мэдэгдлийг хангахгүй тул санхүүгийн тайланд зардлыг бууруулан залруулсан.
2. Сангийн яамны э-тайланд санхүүгийн тайлан дахь авлагын эхний үлдэгдлийн 240.0 мянган төгрөгийг байгууллагын санхүүгийн тайланд эхний үлдэгдлээр тусгаагүй зөрсөн тул аудитаар авлагын эхний үлдэгдлийг нэмэгдүүлэн залруулсан.

Аудитаар нийт 22,701.4 мянган төгрөгийн 3 зөрчил² илэрснээс, 1,091.7 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоож, 18,048.7 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага хүргүүлж, 3,561.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 зөвлөмж өглөө.

Нийт илрүүлсэн дээрх зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс бага тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өглөө.

5.1 Албан шаардлага

1. Санхүүгийн тайланд бүртгэлтэй өмнөх оны 1,091.7 мянган төгрөгийн авлагыг барагдуулах талаар төсвийн захирагч, нягтлан бодогч нар арга хэмжээ авч ажиллаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь “Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх”, 6.6.1 дэх “төсвийн захирагч нь түүнийг томилсон байгууллага, албан тушаалтны өмнө, эсхүл дээд шатныхаа төсвийн захирагчийн өмнө төсвийн талаар хариуцлага хүлээдэг байх” гэснийг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Өмнөх оны авлагыг барагдуулж ажиллах албан шаардлагыг хүргүүлэв.

2. Байгууллагын үндсэн хөрөнгөд 2017-2020 онуудад бүртгэсэн 7 нэр төрлийн 18,048.7 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн ашиглах жилийг -1 жилээр оруулснаас шалтгаалан, үндсэн хөрөнгөд хуримтлагдсан элэгдэл байгуулаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.4 дэх “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна”, Сангийн сайдын 2023 оны А/229 дүгээр тушаалаар баталсан “Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам”-ын 10.21 дэх “Элэгдэл нь хөрөнгийн элэгдүүлэх дүнг түүний ашиглалтын хугацаанд хуваарилах системтэй хуваарилалт юм”, 10.24 дэх “Хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа нь байгууллага тухайн хөрөнгийг ашиглахаар хүлээгдэж буй хугацаа, эсхүл тухайн хөрөнгийг

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

ашиглан үйлдвэрлэхээр хүлээгдэж буй бүтээгдэхүүний хэмжээ, түүнтэй адилтгах нэгж юм”, “Үндсэн хөрөнгийг ашиглахад бэлэн болсон үеэс эхлэн элэгдүүлнэ” гэснийг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Байгууллагын санхүүгийн тайланд бүртгэлтэй ашиглах жилийг буруу оруулсан үндсэн хөрөнгийн ашиглах жилийг байгууллагын НБББББ-т нийцүүлэн байгууллагын өмч хамгаалах зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн бүртгэх албан шаардлагыг өгөв.

5.2. Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Хариуцлагатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлант онд суудлын автомашинд 3,561.0 мянган төгрөгийн сэлбэг хэрэгсэл авахдаа байгууллагын өмч хамгаалах зөвлөл суудлын автомашины сэлбэгийг олгох талаар хэлэлцээгүй, байгууллагын дарга шийдвэр гаргаагүй, нярав сэлбэг хэрэгслийн тайланг дутуу тайлагнасан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.4 дэх “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна”, Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2018 оны 04 сарын 03-ны өдрийн 86 дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан “Өмч хамгаалах зөвлөлийн үйл ажиллагааны нийтлэг журам”-ын 3.13-т “Өмч хамгаалах зөвлөл нь хуулийн этгээдийн тээврийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн ашиглалт, сэлбэг эд ангийг солих, барилга байгууламжийн их засвар хийх тохиолдолд батлагдсан норм стандартыг мөрдүүлэх, барилгын болон техникийн хувийн хэрэгт нь баяжилт хийлгэх зэргээр хяналт тавьж ажиллана” гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Өмч хамгаалах зөвлөл, байгууллагын даргын шийдвэрийг үндэслэн худалдан авалтыг хийж, бараа материалын тайланг үнэн зөв тайлагнах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан нягтлан бодогчид талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл (мянган төгрөгөөр)

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлан дахь авлагын дүн Сангийн яамны Э-тайлангийн авлагын дүнгээс 240.0 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй байна.	1	240.0					1	240.0				
2023 оны 12 дугаар сард Инжгеотех ХХК-тай 2,500.0 мянган төгрөгийн гэрээ байгуулж, 1,395.0 мянган төгрөгийг шилжүүлсэн байхад тайлант оны зардлаар тайлагнасан байна.	1	1,395.0					1	1,395.0				
Дүн	2	1,635.0	0	0	0	0	2	1,635.0	0	0	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл (мянган төгрөгөөр)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Өмнөх оны санхүүгийн тайланд авлагаар бүртгэлтэй 1,091.7 мянган төгрөгийн авлагыг барагдуулаагүй байна.	1	1,091.7			1	1,091.7						
Байгууллагын үндсэн хөрөнгөд 2017-2020 онуудад бүртгэсэн 7 нэр төрлийн 18,048.7 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн ашиглах жилийг -1 жилээр оруулснаас шалтгаалан, үндсэн хөрөнгөд хуримтлагдсан элэгдэл байгуулаагүй байна.	1	18,048.7			1	18,048.7						
Байгууллагын өмч хамгаалах зөвлөл автомашины сэлбэгийг олгох талаар хэлэлцээгүй, байгууллагын дарга шийдвэр гаргаагүй, нярав сэлбэг хэрэгслийн тайланг дутуу тайлагнасан байна.	1	3,561.0					1	3,561.0				
Дүн	3	22,701.4	0	0	2	19,140.4	1	3,561.0	0	0	0	0

---oOo---

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2024 оны 02 сарын 22 өдөр

Дугаар 22/1/00560238/ША
2024/96/НА СТА ТМЗ

Номгон

ЗӨРЧИЛ АРИЛГАХ ТУХАЙ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Баянхонгор аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Байгууллагын үндсэн хөрөнгөд 2017-2020 онуудад бүртгэсэн 18,048,694 (Арван найман сая дөчин найман мянга зургаан зуун ерэн дөрвөн) төгрөгийн 7 нэр төрлийн үндсэн хөрөнгийн ашиглах жилийг -1 жилээр оруулснаас шалтгаалан, үндсэн хөрөнгөд хуримтлагдсан элэгдэл байгуулаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.4 дэх “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна”, Сангийн сайдын 2023 оны А/229 дүгээр тушаалаар баталсан “Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам”-ын 10.21 дэх “Элэгдэл нь хөрөнгийн элэгдүүлэх дүнг түүний ашиглалтын хугацаанд хуваарилах системтэй хуваарилалт юм”, 10.24 дэх “Хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа нь байгууллага тухайн хөрөнгийг ашиглахаар хүлээгдэж буй хугацаа, эсхүл тухайн хөрөнгийг ашиглан үйлдвэрлэхээр хүлээгдэж буй бүтээгдэхүүний хэмжээ, түүнтэй адилтгах нэгж юм”, “Үндсэн хөрөнгийг ашиглахад бэлэн болсон үеэс эхлэн элэгдүүлнэ” гэснийг зөрчсөн байна.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4

5040068

D/2024-ASH

дүгээр зүйлийн 4.2.1.11 дэх “хууль, тогтоомж гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал” гэснийг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Байгууллагын санхүүгийн тайланд бүртгэлтэй 18,048,694 (Арван найман сая дөчин найман мянга зургаан зуун ерэн дөрвөн) төгрөгийн 7 нэр төрлийн үндсэн хөрөнгийн ашиглах жилийг байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг үндэслэн, байгууллагын өмч хамгаалах зөвлөл, байгууллагын даргын шийдвэрээр ашиглах жилийг өөрчлөн, элэгдлийг байгуулж, нотлох баримтыг FAS системд оруулж, албан шаардлагын биелэлтийг 2024 оны 04 дүгээр сарын 16-ны дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэх¹

2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж, хөрөнгийг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт тусгасны дагуу бүртгэж, зөрчилгүй ажиллахыг Баянхонгор аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын дарга Ж.Алтанцэцэг, нягтлан бодогч Л.Оюунтуяа нарт даалгав^{2,3}.

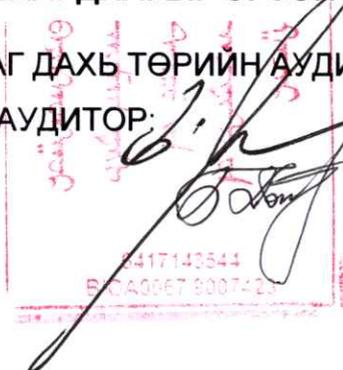
АЛБАН ШААРДЛАГЫГ ӨГСӨН⁴

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР:

Б.МӨНХБАТ

АХЛАХ АУДИТОР:

Б.ДОЛЖМАА

¹ Монгол Улс, Баянхонгор аймаг, Баянхонгор сум, Нутгийн удирдлагын ордон 3 давхар

² Захиргааны ерөнхий хуулийн 94 дүгээр зүйлийн 94.1 “Захиргааны актыг энэ хуульд заасан журмын дагуу мэдэгдсэнээс хойш 30 хоногийн дотор гомдлыг хянан шийдвэрлэх захиргааны байгууллагад гаргана.”

³ Монгол улсын ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/106 дугаар тушаалаар баталсан “Төрийн аудитын байгууллагаас аудит хийх журам”-ын 5.5 “Аудитад хамрагдагч нь аудитын тайлангийн төслийн өөрт холбогдох хэсэгтэй танилцах, санал өгөх, албан шаардлага, төлбөрийн акт, эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хөндсөн гэж үзвэл эрх бүхий албан тушаалтанд гомдол гаргах эрхтэй”

⁴ Төрийн аудитын тухай хуулийн 42.1-т энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2024 оны 02 сарын 22 өдөр

Дугаар 23/2/АОСГ/238/БНА
2024/95/НА - СТА-ТМЗ

Номгон

ЗӨРЧИЛ АРИЛГАХ ТУХАЙ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Баянхонгор аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Байгууллагын санхүүгийн тайланд бүртгэлтэй өмнөх оны авлагыг барагдуулах арга хэмжээ авч ажиллаагүйгээс 1,091,655 (Нэг сая ерэн нэгэн мянга зургаан зуун тавин таван) төгрөгийн авлагыг барагдуулаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь "Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", 6.6.1 дэх "төсвийн захирагч нь түүнийг томилсон байгууллага, албан тушаалтны өмнө, эсхүл дээд шатныхаа төсвийн захирагчийн өмнө төсвийн талаар хариуцлага хүлээдэг байх" гэснийг зөрчсөн байна.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.1.11 дэх "хууль, тогтоомж гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал" гэснийг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Санхүүгийн тайлан дахь авлагын 1,091,655 (Нэг сая ерэн нэгэн мянга зургаан зуун тавин таван) төгрөгийг барагдуулан, нотлох баримтыг FAS систе

5040072

D/2024-ASH

оруулж, албан шаардлагын биелэлтийг 2024 оны 04 дүгээр сарын 25-ны дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэх¹

2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Баянхонгор аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын дарга Ж.Алтанцэцэг, нягтлан бодогч Л.Оюунтуяа нарт даалгав^{2,3}.

АЛБАН ШААРДЛАГЫГ ӨГСӨН⁴:

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР:

Б.МӨНХБАТ

АХЛАХ АУДИТОР:

Б.ДОЛЖМАА

¹ Монгол Улс, Баянхонгор аймаг, Баянхонгор сум, Нутгийн удирдлагын ордон 3 давхар

² Захиргааны ерөнхий хуулийн 94 дүгээр зүйлийн 94.1 "Захиргааны актыг энэ хуульд заасан журмын дагуу мэдэгдсэнээс хойш 30 хоногийн дотор гомдлыг хянан шийдвэрлэх захиргааны байгууллагад гаргана."

³ Монгол улсын ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/106 дугаар тушаалаар баталсан "Төрийн аудитын байгууллагаас аудит хийх журам"-ын 5.5 "Аудитад хамрагдагч нь аудитын тайлангийн төслийн өөрт холбогдох хэсэгтэй танилцах, санал өгөх, албан шаардлага, төлбөрийн акт, эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хөндсөн гэж үзвэл эрх бүхий албан тушаалтанд гомдол гаргах эрхтэй"

⁴ Төрийн аудитын тухай хуулийн 42.1-т энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно